

# DOS & DON'TS

Girişimcilik Eğitiminde “Girişimci Ruhunu” & “Kariyer Yönetim Becerileri ve Geçiři”

Girişimci Eğitimi ile İř Dünyası için “Politikalar, Stratejiler & Ağlar”



## GEREKÇE

„Avrupa’da eğitim ve öğretimde işbirliği stratejik çerçevesi“nin („ET 2020) ( 42009/C 119/02) Stratejik hedefi şöyledir: „Tüm eğitim ve öğretim seviyelerinde yaratıcılık ve yeniliğin yanı sıra girişimciliği geliştirmek“.

Bu belge, stratejik hedefler, özellikle de yaşam boyu öğrenme alanında olmak üzere Avrupa programlarının kullanımı, ortak referans araç ve yaklaşımlarının geliştirilmesi ve kullanımı ve periyodik takip gibi meselelerle ilgili olarak Avrupa işbirliği sözleşmesini müteakip hazırlanmıştır.

Bu temele dayanarak, „Girişimcilik Eğitimi ve İş Dünyası - GE&İD“ Comenius ağı, ilgili alanlarda etkin Girişimcilik Eğitimi adına „Yapılması & Yapılmaması Gerekenler“ ile ilgili bir takım açıklamalar geliştirmiştir.

Bu Yapılması & Yapılmaması Gerekenler üç tematik alanı kapsar: „Girişimcilik ruhu“, „Kariyer yönetimi becerisi ve geçiş“ ile „politikalar, stratejiler & ağlardan“ oluşur ve iki belge olarak basılmıştır.

Bu belge, „Politikalar, stratejiler & ağlar“ üzerinedir ve „GE & İD“ Comenius Ağı kapsamında bir görev grubu tarafından geliştirilmiştir. Bu gruplar, Avusturya, Bulgaristan, Danimarka, Yunanistan, İtalya, İspanya, İsveç, Hollanda ve Türkiye gibi ülkelerden gelen ortaklardan oluşmaktadır.

Siyasilerin yanı sıra eğitim alanında çalışanlar için bir araç işi görecektir olan bu belge, „Girişimci eğitimi“ (GE) ve „Kariyer Eğitimi“ (KE) ile ilgili sorumluluk alanlarının hızlı bir biçimde değerlendirilmesini amaçlayıp, iş dünyasının ihtiyaç ve taleplerine odaklanır.

Bu görevlerin ne raddeye kadar başarıyla yerine getirildiği şu seviyelerde değerlendirilebilir:

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

Bu araç, GE/KE ile ilgili meselelere bütünsel bir bakış açısı kazandırmak amacıyla 12 kategoriye ayrılmıştır.

Bu aracın, koşullara ve kişisel ihtiyaçlara göre esnek bir biçimde kullanılması önerilmektedir. Bu araç, ulusal, bölgesel ve yerel ölçekte okullarda ve diğer eğitim kurumlarında kullanılmak üzere muhtelif ilgi alanlarında 68 Yapılması Gereken ve 35 Yapılmaması Gerekenlerden oluşan 12 kategori sunmaktadır.

# DOS & DON'TS

## Girişimcilik Eğitiminde „Girişimci Ruh“ & „Kariyer Yönetimi Becerileri ve Geçiş“

### Girişimci Eğitimi ile İş Dünyası için „Politikalar, Stratejiler & Ağlar“

#### KATEGORI 1: HEDEFLER

„Girişimcilik Eğitimi“ (GE) ve „Kariyer Eğitimi“ (KE) ulusal amaç ve hedefi, Avrupa Birliği Eğitim ve Öğretimi 2020 yılı stratejisinin 4. önceliği ile 7. anahtar becerisine dayanmaktadır: Avrupa Referans Çerçevesi „İnisiyatif ve girişimcilik duygusu“. GE/KE, öğrencileri hızla gelişen, zorlayıcı ve küreselleşmiş bir dünyaya ve iş dünyasına hazırlamak için gerekli olan beceri ve yetkinlikleri geliştirmeye odaklanmaktadır. Girişimcilik Eğitimi, kişisel ve sosyal beceriler ile kariyer yönetimi becerilerinden (KYB), şirket kurmaya ve bir girişimci becerisi ve tutumu edinmeye kadar gerek okulun içindeki, gerekse okul dışındaki faaliyetleri dar ve geniş anlamda kapsayan bütüncül bir yaklaşımdır.

Bir sonraki metinde „GE“, „GE/KE/KYB“nin bütününe kapsayacaktır.



#### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. 2020 Avrupa vizyonunun ve özellikle de GE'nin ulusal çapta belli bir siyasi idraki ve yorumu bulunur.
2. GE ile ilgili ulusal politikalar, stratejiler ve yönetim; bugünün toplumunun ve eğitim sisteminin ihtiyaç ve taleplerinin yanı sıra iş dünyasının ihtiyaç ve taleplerine de adapte edilir.
3. GE, çocukluktaki en erken seviye eğitim kademelerinden, üçüncü kademe eğitimi ile erişkin eğitime kadar her yaş grubunu kapsar ve okul ile resmi eğitim kurumlarının içinde ve dışındaki öğretme yöntemleri ile faaliyetler yoluyla beceri ve yeteneklerin gelişmesini teşvik eder.
4. GE stratejileri ve politikaları; bireylerin beceri ve potansiyellerinin, kariyer yönetimi becerilerinin, girişimcilik yeteneklerinin, girişimcilik ve iş kurma açısından beceri ve tutumlarının geliştirilmesi gibi her tür ve boyuttaki strateji ve politikaları kapsar.
5. Hükümet, GE'nin ulusal ve/veya bölgesel eğitim yasalarında ve müfredatlarında uygulanması ve gerçekleştirilmesi için rehberlik edecektir.
6. Ulusal ve bölgesel eğitim yasaları, okul yönetimlerinin okulda sürekli GE/KE değerlendirmelerinde bulunup GE/KE geliştirmelerini sağlayacak rehber ve araçlar temin eder.
7. GE ile ilgili amaç ve hedeflerin takip edilip gerçekleştirilmesi için ulusal ve/veya bölgesel çapta bir değerlendirme prosedürü mevcuttur.



1. GE, sadece ilgilenenler ile uygulanabilecek zorunlu olmayan bir faaliyet olarak görmeyin.
2. GE faaliyetlerini belli politika belgelerinde temel atmadan münferit inisiyatifler olarak düzenlemeyin.
3. GE'yi sadece iş dünyası ve ekonomi hedefli bir eğitim faaliyeti olarak görmeyin.



## KATEGORI 2: HEDEF GRUPLAR

GE stratejileri, politikaları ve yönetimi; çocukların ve genç erişkinlerin hayatını çevreleyen okullarda, ağılarda ve kurucu şirketlerde temel atmış ve desteklenmiştir. GE faaliyetlerinin hedef grupları, öğretmenler, ebeveynler, kariyer danışmanları, okul müdürleri, gençlik çalışmacıları, eğitimciler ve mesleki danışmanlardır. Yani GE faaliyetlerinin ana hedefi, çocuklar, gençler ve okul eğitimi ya da resmi eğitim kurumlarının içinde ya da dışında olan öğrencilerdir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. GE ile ilgili stratejiler, politikalar ve yönetim meseleleri; GE prosedürleri ve süreçlerinin etkin yürütülmesi ile ilgili hedef grupların hepsine doğrudan hitap etmektedir.
2. Tüm yaş gruplarından öğrenciler, hayatının çeşitli dönemlerinde bulunan kişiler, emek piyasası ile çalışma hayatında bulunan herkes doğrudan hedef grubun içinde yer alır.
3. GE faaliyetleri ile ilgili olan doğrudan tüm hedef grupları tespit edilmiştir. Bu gruplar; öğretmenler, eğitimciler, meslek danışmanları, kariyer danışmanları, gençlik çalışmacılarından vb. oluşur.
4. GE, her okul ve bölgedeki yerel ağlar ile koordinasyon içinde geliştirilir ve böylece toplumun ve iş dünyasının genel, bölgesel ve yerel ihtiyaç ve talepleri ile uyum içerisinde geliştirilir.

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1. Tek bir paydaş grubuna ya da hedef gruba odaklanmayın.
2. GE faaliyetlerini sadece ekonomi alanında ya da mesleki eğitim alanında yapılan eğitim faaliyetleri olarak görmeyin.
3. GE faaliyetlerini sadece belli okul ya da eğitim alanlarını hedefleyerek yürütmeyin.



## KATEGORI 3: BECERILER

Girişimci eğitimi; inisiyatif alma, sorumluluk üstlenme, kendini tanıma, sorun çözme ve fikirleri eyleme dökme gibi genel yeterlilik ve kariyer yönetimi becerilerini geliştirmeyi ve teşvik etmeyi amaçlar. GE; merak, öz güven, yaratıcılık ve risk alma cesaretini geliştirme ile ilgilidir. GE; karar alma, iletişim kurma ve işbirliğinde bulunma gibi girişimci öğrenme becerilerini teşvik eder. GE, girişimciliği, işletmeyi ve yenilikçi düşünceyi teşvik eden bu beceri ve tutumları geliştirmek için öğrencilere destek vermelidir. Böylece öğrencilerin gerek iş kurup yönetme gerekse kendi hayatlarını ve mesleki kariyerlerini yönetme imkanları artacaktır. Girişimci becerileri aynı zamanda iş yerinde, toplumda ve ileri eğitim ve öğrenim hayatında da değerlidir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Girişimci becerileri (mesela cesaret, yenilikçilik, problem çözme, öğrenmeyi öğrenebilme, risk alma vb.) yeterli öğretim yöntemleri ile ilk yıllardan itibaren desteklenip teşvik edilir.
2. Girişimci ruhu ve tutumu, ilk yıllardan itibaren müfredatlarda teşvik edilir ve ikinci kademe okullarda güçlendirilerek girişimci ruha ek olarak pratik beceriler kazandırılır.
3. GE ile ilgili stratejiler, politikalar ve yönetim, GE unsuru olan farklı becerileri kapsar. Bu beceriler arasında kendini tanıma, kariyer yönetimi ve girişimcilik yeterlilikleri bulunmaktadır.
4. GE'yi destekleyecek stratejiler, politikalar ve yönetimler; kişisel güçlenme, kariyer yönetimi becerileri ve ekonomi ve iş alanında genel bilgi edinme anlamında ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerindeki tüm alanlarda genel eğitimin unsurlarıdır.
5. Mesleki Eğitim ve Öğretim alanlarındaki GE stratejileri, politikalar ı ve yönetimi; Mesleki Eğitim ve Öğretim sektörlerinin yanı sıra özel koşulların ve mesleki şartların ticari, teknik ve hizmetle ilgili hedef ve içeriklerine odaklanmıştır.
6. Girişimci becerileri; bireylerin kendi ilgilerini ve onları iten güçleri teşvik eder, onları istekli kılar, inisiyatif almalarını destekler ve girişimci bir ruha sahip olmaları için gerekli yeteneklerinin gelişmesine destek olur.

 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5

1. GE'de sadece kitap, kâğıt, defter yöntemiyle çalışmayın.
2. GE faaliyetlerini sadece okulda düzenlemeyin.
3. Birisi bir hata yaparsa onu durdurma ya da ona yaptırımında bulunmayın.
4. İmkânsız hiçbir şey düşünme ve/veya söyleme.



## KATEGORI 4: İÇERİK VE YÖNTEMLER

Adı geçen bütüncül yaklaşımın, kariyer eğitiminde ve okulun şu alanlardaki ders planları ile tüm ilgili müfredata dahil edilmesi gerekir:

- İlerleme ve geçiş ile devamlılık üzerine yoğunlaşma.
- Bir aşamadan diğerine geçerken köprüler kurma.
- İş gölgelendirme.
- Bireylerin tüm becerilerine, potansiyellerine ve ilgilerine hitap etme
- Birbirinden öğrenme



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Proje yazıldıktan sonra, projenin bürokratik kısmını halletmek kolaydır.
2. Projenin içeriği çoğunlukla GE'nin konularını veya alt konularını içerir ve GE'nin uygulamasına yönelik stratejileri doğrudan dile getirir.
3. Sorumlu aktörler ve paydaşlarca GE ile ilgili olarak yürütülecek faaliyetler de hükümetin politika stratejileri ile aynı yolu izler.
4. „İş kurma“ dönemi de ayrıntılı fizibilite raporlarının yanı sıra tamamen bazı yetkili memurlarca denetlenecek olan destekleyici argümanlar ile yürütülecektir.
5. GE faaliyetleri; proje ortaklarınca müdahil edilemeyen yerel ve bölgesel otoritelerden gelen diğer kaynaklarla desteklenir.
6. Öğrenme ve simülasyon faaliyetlerinin uygulanması sırasında GE projesi sahipleri resmi makamları dahil ederek kendi proje biçimlerini desteklemeyi ve aşağıdaki adımları yönetip takip etmeyi amaçlamıştır.
7. GE ile ilgili içerik ve yöntemler; GE ile ilişkili öğretmenlerin ve ilgili diğer aktörlerin eğitimi ve öğretimi gereklidir.

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

1. Strateji uygulamalarının, kariyer eğitimi ve okulda ders planının düzenlenmesi için önemini azımsamayın.
2. GE faaliyetlerinin ve projelerinin etkin bir biçimde yürütülmesini ve GE ile ilgili bürokratik işler ile engelleri ilgilendiren strateji ve politikaların uygulanmasını engellemeyin.
3. İleri eğitim öğretimi ve sürekli geri bildirimde bulunarak tüm ilgili paydaşlar ile aktörlerin GE ile ilgili beceri ve tutumlarını geliştirmeyi unutmayın.



## KATEGORI 5: ÖRGÜTSEL YAKLAŞIM

GE'de etkin faaliyetlerin yürütülebilmesi için, tüm paydaşların ve aktörlerin esnek ve yenilikçi bir biçimde eylemde bulunabilmesini destekleyecek, örgütsel ve yapısal koşul ve çerçevelerin oluşturulması gerekmektedir. Bu da esnek ders programlarının düzenlenmesini (ilkokulda, lisede, üniversitelerde), okul ile harici tedarikçiler/ ortaklar arasında işbirliği kurulmasını; stajyerlerin yetiştirilmesini, gölge çalışmasını ve öğrencilerini kendi kişilik ve becerilerini geliştirip kendi işlerini kurmak üzere eğitmek isteyen okullara hizmetler sunan kurumların oluşturulmasını içerir. GE faaliyetlerini desteklemesi gereken örgütsel meseleler, desteklenip geliştirilmesi gereken alışkanlık, içerik ve tutumlara uygun oldukları takdirde ancak etkin olabilirler.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. GE politikaları genelde GE'nin örgütsel tutum ve alışkanlıklarına uygundur.

1 2 3 4 5

2. GE'nin gelişmesini ve yayılmasını hedefleyen projeler genelde buna en uygun kurumlarca yürütülür.

1 2 3 4 5

3. GE program ve projeleri ile ilgili kurum yaklaşımı; ilkokul, ilköğretim, lise, üniversite ve ileri eğitime kadar tüm eğitim kademelerini tamamen kapsayabilir.

1 2 3 4 5

4. Oluşturulan müfredatlar sayesinde esnek öğrenme programları oluşturulur.

1 2 3 4 5

5. Okullara hizmet sunan kurumlar, öğrencilere kendi işlerini nasıl kurabileceklerini idrak etmeleri için destek olmak amacıyla kendi kurumlarında stajyer olma şansı sunar.

1 2 3 4 5

1. GE'yi prensipte imkânsızlaştıracak bürokratik kurumsal durumlar yaratmayın.
2. GE ile ilgili kurumsal çerçeveleri bütüncül ve dinamik bir bakış açısıyla kontrol edip, geliştirmek ve değiştirmekten imtina etmeyin.



## KATEGORI 6: GE FAALİYETLERİNİ YÜRÜTME SÜREÇLERİ

Faaliyetten sorumlu bir kişinin olması ve grup içinde kimin ne iş yaptığı konusunda mutabık olunması gerekir. Ölçülebilir net hedefler olmalıdır ve aşağıdaki unsurlar dikkatle takip edilmelidir. Temel unsurlar şunlardır: devam eden değerlendirme, tüm aşamaların hedefle ilgili etkinliğinin tatbik edilmesi ve sürekli analiz edilmesi için kanıta dayalı, net stratejilerin geliştirilmesi.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. GE faaliyetleri ve projeler ile ilgili politika sahiplerinin talepleri net ve anlaşılır olmalıdır.
2. GE faaliyetleri ve projeleri ile ilgili bürokrasi ve yönetim verimli ve iyi durumda olmalıdır.
3. Faaliyet veya projelerin içerik ve yöntemi ile ilgili süreç ve prosedürlerin iyi geliştirilmiş olması gerekmektedir.
4. Yenilikçi bir süreç olarak yeni bir GE faaliyeti ya da projesi geliştirilir.
5. Mevcut faaliyet ve/veya projeler geliştirilir.
6. GE faaliyet ve projelerinin beklenen sonuçları tanımlanır ve böylece GE'nin tüm sonuçları ile ilgili faktörler en üst seviyeye taşınır.
7. GE faaliyeti için bir proje planı ve zaman çizelgesi hazırlanır.
8. Faaliyet ve projelerin kalitesi denetlenir, kalite standartları geliştirilir.

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

1. Süreç ve faaliyetler süresince bir ya da daha fazla aşamayı gözden kaçırmayın.
2. GE faaliyet ve projelerinde net ve ölçülebilir hedefler koymayı unutmayın.





## KATEGORI 7: OKUL İÇİNDEKİ FAALİYETLE İLGİLİ KİŞİLER

Okul gibi eğitim kurumlarında GE, söz konusu kurumun çalışanları ve ilgili kişileri inisiyatif ve yaratıcılığa dayalı bir tutum ve felsefeyi „yaşadıkları“ takdirde etkin ve başarılı olur. Bu felsefe de „girişimcilik ruhu“dur. Girişimcilikle ilgili davranışların, liderliğin, öğrenme, öğretme ve çalışma yöntem ve metodolojilerin teşkil ettiği ortak bir atmosfer yaratmak için en önemli mesele, ilgili kişileri müşterek bir girişimci düşünme ve eyleme sürecine dahil edebilmektir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Tüm öğrenciler GE faaliyetlerindeki çalışmalara müdahildir.
2. Tüm öğretmenler GE faaliyetlerindeki çalışmalara müdahildir.
3. Tüm öğretmenler düzenli olarak eğitilir ve GE dersleri alır.
4. Okulun yönetimi GE'yi teşvik eden bir çevre sunar.

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

1. GE faaliyetlerinin yürütülmesini bireysel olarak bu konuya ilgi gösterenlere dayandırmayın.
2. GE'ye öğretmenlerin katılımını tesadüfe bırakmayın.
3. GE'ye öğrencilerin katılımını tesadüfe bırakmayın.



## KATEGORI 8: FAALİYETİ YERİNE GETİRMEK İÇİN İHTİYAÇ DUYDUĞUN ORTAKLAR, AĞLAR VE KİŞİLER

Girişimcilik ruhu, girişimcilerin eylediği, çalıştığı ve yaşadığı yer ve durumlarda fark edilir. Okullarda ise bu durum geçerli değildir. Bu nedenle girişimciliğin mevcut olduğu kişi, ortak ve kurumlarda, örgütlerde, şirketlerde ve işletmelerde işbirliğinde bulunmak ve girişimcilerle kişisel olarak irtibat halinde olup buna benzer faaliyetlerde bulunmak gerekir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Okul, GE'nin yerel çevresindeki dernek ve şirketlerle işbirliğinde bulunur.

1 2 3 4 5

2. GE, devam eden bir öğrenme yolunun parçasıdır. Bu nedenle okul, farklı seviyelerden okullarla işbirliğinde bulunur.

1 2 3 4 5

3. GE faaliyetlerine ebeveynler de müdahildir.

1 2 3 4 5

4. Okul yönetimleri, hükümet ve iş dünyasının temsilcileri arasında GE ile ilgili stratejik ve taktiksel toplantılar gerçekleştirilir.

1 2 3 4 5

1. GE'de tek bir ortağa ya da kişiye odaklanmayın.
2. GE faaliyetlerini farklı seviyeden okullarla işbirliği kurmadan yürütmeyin.
3. GE üzerinde gerçek hayatla ilişki kurmadan çalışmayın.



## KATEGORI 9: HARICI TEDARIKÇILER/ORTAKLAR İLE YÜRÜTÜLEN FAALİYETLERLE İLGİLİ KİŞİLER

GE faaliyetlerini uygulama ve yürütmede uzmanlaşmış dış ortaklar (mesela danışmanlık eğitim), okullar ile diğer resmi eğitim kurumlarını, GE faaliyet ve projelerini etkin bir biçimde yürütmeleri ve okulda GE/KE politikalarını ve stratejilerini geliştirip uygulamaları için destekleyebilir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Dış danışmanların ve uzmanların GE'ye aktif katılımı, GE faaliyetlerinin, program ve projelerinin bir parçasıdır.
2. Uzmanlar, öğrencileri ziyaret ve/veya şirket içinde uygulamada bulunma amacıyla kendi şirket/ofislerinde misafir eder.
3. Dış uzmanlar, GE faaliyeti proje planlamasına ve gelişimine müdahildir.
4. Okullar, gerek öğrencileri gerekse öğretmenleri kişisel, toplumsal beceriler ile çalışma becerileri hususlarında eğitmek için dışarıdan profesyonellerden yardım alır.
5. Dış uzmanlar okul yöneticileri, öğretmenleri ve ilgili çalışanlarda aktif bir işbirliğinde bulunur.

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

1. GE faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanması işlerini yalnızca dış uzmanların sorumluluğuna bırakmayın.
2. Öğrencileri sadece uzmanların eğitmesine izin vermeyin; öğretmenler bunu yapmak için eğitilirler.
3. Okuldaki ve okul dışı faaliyetler, programlar ve sinerji ve ortak etkinlik programları arasındaki yakın rabıtayı gözden kaçırmayın.



GE, yaşam boyu bir süreçtir ve sadece okul eğitimi ile kısıtlanmayıp tüm hayat sürecine yayılmalıdır. Hayatta GE/KE (KYB anlamında) süreci ne kadar erken başlarsa, GE/KE o kadar etkin olur ve GE/KE süreçleri o kadar başarılı olur. GE'nin; bölgesel çapta (yerel, bölgesel, ulusal, Avrupa...), yaşam devreleri ile ilgili olarak (erken aile dönemi, erken çocukluk eğitimi, ikinci, üçüncü kademe eğitimi sonrası ile erişkin eğitimi) ve yaşam alanları ile ilgili olarak (aile, okul içi ve dışı, akran kümeleri, genel eğitim ve Mesleki Eğitim ve Öğrenim, gençlik kulüp ve dernekleri, sporlar, boş zaman geçirme faaliyetler vs..) çok boyutlu bir kapsamı bulunmaktadır.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Hayatın tüm aşamaları, GE için stratejik, politik ve yönetsel bir kavramla ele alınır.
2. Hayatın tüm alanları (aile, okul içi ve dışı, akran kümeleri, genel eğitim ve Mesleki Eğitim ve Öğrenim, sporlar, boş zaman geçirme faaliyetler vs.) GE için bütünlüklü bir stratejik, politik ve yönetsel kavramla kapsanır.
3. GE için bu stratejik, politik ve yönetsel kavram ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde geliştirilip yürütülür.
4. GE için strateji, politika ve yönetimlerin hepsi; GE için prensipte ortak bir anlayışla ilgili ve/veya sorumlu olan tüm paydaşlar ve karar vericilerce geliştirilir ve uygulanır. Bu süreç, ilgili kişi ve kurumların arka planları ve sorumluluklarına istinaden kendilerini adadıkları bir süreçtir.
5. GE'nin stratejisi, politikası ve yönetimi ile ilgili olarak; farklı ağlar ve çeşitli alan ve seviyelerden platformlar bulunur. Bu platform ve ağlar, yaşam boyu öğrenme, istihdam ve emek piyasası ile toplumsal içerilme konularında belirli odak noktaları ve alanlarda ortak sorumluluklar edinerek müşterek bir stratejide bütünlüklüdür.
6. Her seviye ve alandan strateji, politika ve yönetim süreçleri; ulusal, yerel ve bölgesel seviyedeki endişeler, koşul ve zorluklarla ilgili olarak Avrupa'nın strateji, inisiyatif ve tavsiyelerinin getirdiği amaç, hedef ve önceliklere odaklanmıştır.
7. Yukarıdaki boyutlarla ilgili strateji, politika ve yönetim süreçleri düzenli olarak değerlendirilir, kontrol edilir ve her bölge ve alandan „kullanıcıların sesi“ ile ilgili yeni gelişmeler, zorluk, ihtiyaç ve talepler ortaya çıktığında güncellenir.

 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5 1  2  3  4  5

1. GE'de sadece hayatın belli dönemleri odaklanmayın.
2. GE'de sadece belli başlı kurum ve alanlara odaklanmayın.
3. İlgili ve/veya sorumlu kişi ve kurumlar arasında bir iletişim, işbirliği ve koordinasyon mekanizması kurmadan GE ile ilgili stratejik, politik ve yönetsel yaklaşımlardan bir ya da birkaç paydaşı ve/veya karar vericisi sorumlu tutmayın.



## KATEGORİ 11: SÜRE

Prensip GE, yaşam boyu öğrenmenin bir parçası olarak yaşamın, eğitim çalışma hayatının tüm evrelerini, alan ve aşamalarını kapsayan sürekli bir unsur olmalıdır.

GE faaliyetleri, önlem, proje ve programları bu prensibi göz önünde bulundurmalıdır ancak bu prensip, belirli açı ve yaklaşımların koşullarına göre oldukça farklı biçimlerde yapılandırılabilir, organize edilip uygulanabilir. GE stratejileri, politikaları ve yönetimi; tüm bu hususları bütüncül bir biçimde göz önünde bulundurmalıdır ve bir yandan hayatın tüm aşamalarında sürekli ve sürdürülebilir bir GE sürecinin yürütülmesini desteklerken, diğer yandan bu sürecin bireylerin, kurum ve bölgelerin ihtiyaç ve taleplerine göre farklı odakları olabileceğini akılda tutmalıdır.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. GE/KE önlemlerinin süresi, strateji, politika ve yönetimin genel amaç ve hedeflerinin yanı sıra GE/KE'nin farklı boyut, alan ve süreçleri ile ilgilidir.
2. Farklı hedef ve amaçlar söz konusu olduğunda, farklı boyut ve sürelerde çeşitli yaklaşım, tedbir ve faaliyetler mevcut bulunur ve tüm bunlar ortak strateji, politika ve yönetim sürecinde bütünleşmiştir.
3. Ağlar, platformlar ve koordinasyon mekanizmaları; strateji, politika ve yönetimin amaç ve hedeflerinin, kullanıcıların ve hedef grupların ihtiyaç ve taleplerinin ve faaliyet, tedbir ve programların tür ve sürelerinin birbirine uygun olmasını sağlar.
4. Farklı durum ve koşullarda farklı potansiyellere, kaynak, beceri ve imkanlara uyan çok çeşitli GE faaliyeti, programı ve projesi bulunmaktadır.

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

1. Tek bir GE türü sunmayın ve tüm GE alan, aşama ve boyutları için sabit bir süre belirlemeyin.
2. Bireysel potansiyel ve koşullara saygı göstermeden tüm öğrencileri GE program ve projelerine müdahil etmeyin.
3. Öğretmen ve çalışanların GE öğretme ve GE eğitimi verme yetenek, ilgi ve potansiyellerini değerlendirmeden onları aynı faaliyet, program ve projelere katılmaya zorlamayın.



## KATEGORI 12: KAYNAKLAR, FINANSMAN

GE faaliyet, tedbir ve programları için yeterli kaynak ve finansman yolları temin edilmeden stratejiler, politikalar ve yönetim etkin olamaz ve ciddiyetle yürütülemez.

Bu sürece tüm ilgili ve sorumlu paydaşları, kurum ve kuruları, toplumsal ortakları, PES'i, şirketleri, STK'ları dahil etmek hem bir zorluk hem de eğitim, istihdam ve toplumsal içerilme açısından kamusal bir sorumluluk görevidir.



### Ne ölçüde yerine getirildiği

- 1 hiç değil
- 2 hâlihazırda değerlendirildi, ancak geliştirilmedi
- 3 geliştiriliyor
- 4 kısmen gerçekleştirildi
- 5 gerçekleştirildi

1. Genel anlamda kaynak miktarı, 1. Kategori'de belirlenen amaç ve hedeflerle iyi bir korelasyon içindedir.
2. Kaynak miktarı 10. Kategori'de belirlenen boyut ve kapsamlar ile- bölgesel, aşamalar, yaşam alanları- iyi bir korelasyon içindedir.
3. Finansman; 11. Kategori'de GE için belirlenen faaliyet, tedbir ve programların süreleri ile iyi bir korelasyon içindedir.
4. Tüm ilgili ve sorumlu paydaşların, karar vericilerin, her seviye ve alandan kurumların dahil olması sağlanarak, kamu ve özel kaynakları ve finansmanları iyi bir şekilde bütünleştirilmiştir.
5. GE/KE faaliyetleri, tedbir ve programları için sürdürülebilir, uzun vadeli bir finansman yaklaşımı mevcuttur.
6. Sponsor ortaklar, destekçiler ve fon sağlayıcılar ile resmi irtibatlar kurulmuştur.
7. GE faaliyet, program ve projelerinin süre ve boyutlarına uyan destekleyicilerle sözleşmeler yapılmıştır.

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|

1. Yeterli kaynak ve finansman olmadan GE/KE stratejisi, politikaları vb. yapmayın.
2. Sadece ulusal veya bölgesel yönetim fonları gibi kamu kaynaklarına dayanmayın.
3. GE faaliyetlerinden beklenen ve elde edilen sonuçların, amaç ve hedeflerle ilişkili olarak bu faaliyetlere yatırılan finansal destek ile uyumlu olması gerektiğini unutmayın.



© “Girişimcilik Eğitimi ve İř ünyası”, Comenius Ağı

**Ortaklar:**

Styrian Association for Education and Economics, Avusturya (Koordinatör)

Junior Achievement Bulgaristan, Bulgaristan

Lisbeth Højdal, Danimarka

ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ - Ellinogermaniki Agogi, Yunanistan

Eurocultura, İtalya

,s-Hertogenbosch Belediyesi, Hollanda

The Fundación Red Andalucía Emprende, İspanya

Escuela de Alta Dirección y Administración, İspanya

Göteborg Region Association of Local Authorities, İsveç

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye

<http://www.ee-wow.net>

Editörler: Peter Härtel / Michaela Marterer STVG, Avusturya

Grafik tasarım ve Düzenleme: SL Multimedia GmbH, Studio Lannach, Avusturya

Mayıs 2013'te basılmıştır



Lifelong  
Learning  
Programme

Avrupa Birliği Yaşam Boyu Öğrenme  
Programı'nın desteğiyle  
510354-LLP-1-2010-1-AT-COMENIUS-CNW

Detta projekt har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen. Denna publikation återspeglar endast författarens åsikter och Europeiska kommissionen kan inte hållas ansvarig för någon användning av den information som finns i publikationen.

*“Avrupa’daki genç insanları desteklemek ve onların İş Dünyası’ndaki hayatlarını yönetmelerine yardımcı olmak Girişimcilik Eğitimi’nin vizyonunu teşkil eder.”*

## **Avrupa Gençliği Avrupa Geleceğidir.**

Gençlerin eğitim dünyasından iş dünyasına başarılı bir şekilde yol almasını sağlamanın eğitimle, ekonomiyle ilgili ve toplumsal ve insani boyutları vardır. Avrupa Birliği’nde „2020 Eğitim ve Öğretimi“nin stratejik 4. hedefinde „Girişimcilik“ bulunur. Bu aynı zamanda Avrupa Referans Çerçevesi’nin anahtar becerilerinden birini teşkil eder.

„Girişimcilik Eğitimi ve İş Dünyası“ (GE&İD) ağı; eğitim, istihdam ve toplum açısından girişimcilik ruhunu, kariyer yönetimi becerileri ve iş dünyasına geçiş ile birleştirir. Kurulan ağın sonucu olarak, girişimcilik eğitimi için öz değerlendirmede bir referans aracı olarak kullanılmak üzere net odağı olan-yapılması &yapılmaması gerekenler- tavsiyeler ortaya çıkmıştır.

Bu tavsiyeler; okuldaki, eğitim kurumlarındaki ve diğer kurumlardaki çalışanların yanı sıra, paydaşlara, karar vericilere ve Avrupa çapında yerel, bölgesel ve ulusal otoritelere hitap etmektedir.

Bu aracın kullanılmasıyla, gençlerin okuldan iş hayatına geçerken girişimci yeteneklerini geliştirmelerini sağlayacak pedagojik performansın geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

